

Дата: 31.10.2022

Група: 25

Предмет: Основи бухгалтерського обліку

УРОК № 24

ТЕМА: Системи оподаткування

МЕТА:

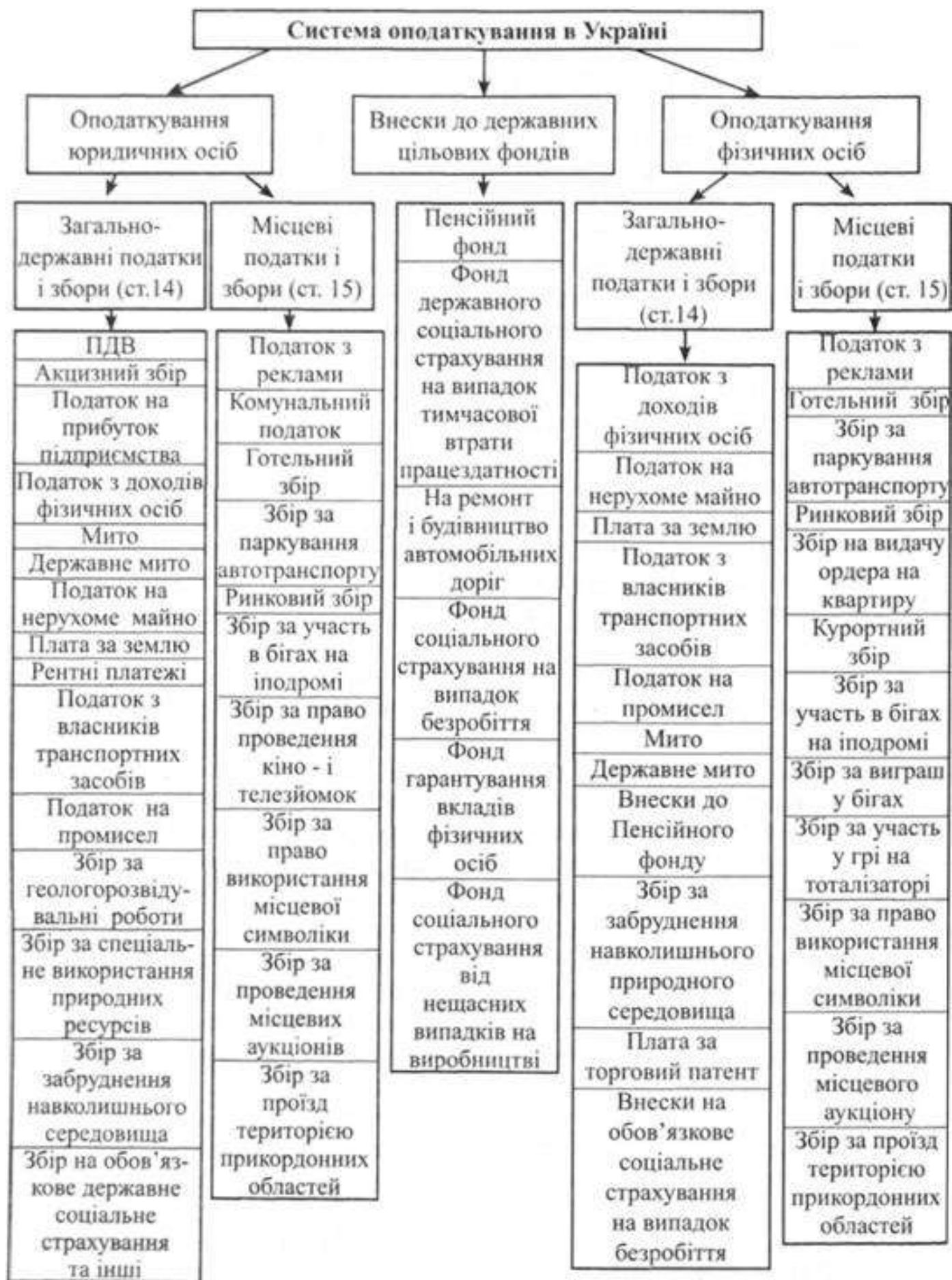
- Ознайомити учнів з системою оподаткування
- Сформулювати в учнів поняття про види та типи податків, їх функції, податкові ставки та терміни сплати податків
- Сприяти всебічному розвитку особистості;
- Виховувати інформаційно-освічену людину.

Вивчення нового матеріалу:

1. Системи класифікації та види систем оподаткування

Система оподаткування — сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів до бюджетів і внесків до державних цільових фондів, що справляються в установленому порядку.

Системи оподаткування можна класифікувати за багатьма ознаками та принципами. Систему оподаткування України складають:

Системи оподаткування за визначеність суми податків:

обкладне оподаткування - податки сплачуються в залежності від доходу, власності і т.п., сума платежу формується знизу і загальна кількість зібраних коштів є лише прогнозованою, саме ця система панує зараз в світі;

розкладне оподаткування - спершу визначається сума яку слід зібрати, а потім її "розкладають" на платників за певними правилами, була дуже поширена в давнину, але зараз майже не зустрічається.

Податки — це встановлені вищим органом законодавчої влади обов'язкові платежі, які сплачують фізичні та юридичні особи до бюджету у розмірах і у терміни, передбачених законодавством.

2. Функції податків

Фіскальна функція — є найважливішою, оскільки згідно з цією функцією податки виконують своє головне призначення — наповнення дохідної частини бюджету, доходів держави для задоволення потреб суспільства. Основна ознака цієї функції — її стабільність, що дозволяє формувати надходження податків до бюджету на постійній, стабільній засаді.

Регулююча функція — виявляється в наданні пільг з оподаткування окремим галузям та виробникам, враховуючи їхні перспективи, діяльність, рівень прибутковості та інше.

Розподільча функція — своєрідне відображення фіскальної функції — наповнити скарбницю держави, щоб потім розподілити одержані кошти. Ця функція дуже щільно переплітається з регулюючою; наприклад, через непрямі податки створюються умови для перерозподілу коштів одних платників іншим (акцизи).

Стимулююча функція — створює орієнтири для розвитку або згортання виробництва, діяльності. Як і регулююча, ця функція може бути пов'язана із застосуванням пільг, зміною об'єкта оподаткування, зменшенням бази оподаткування.

Контрольна функція — забезпечує нагляд та контроль за своєчасністю, повнотою сплати податків платниками в Україні.

Накопичувальна функція - узагальнення усіх функцій.

3. Основні поняття

Суб'єкт оподаткування — юридична або фізична особа, яка зобов'язана згідно з чинним законодавством сплачувати відповідні податки або платежі.

Доцільно провести чітке розмежування у чинному фіскально-бюджетному законодавстві між визначенням категорії «платник» податку з поняттям «суб'єкт» оподаткування, які значною мірою ототожнюються, конкретизувавши їх в податковому законодавстві:

1. платник податку — юридична чи фізична особа, яка володіє певним майном або отримує відповідні доходи і безпосередньо зобов'язана сплачувати податки до бюджетів різних рівнів. Платник здебільшого є транзитною, посередницькою ланкою під час проходження доходів. Він не стільки сплачує податки до бюджету, скільки перераховує туди частину отриманих коштів від покупця;

2. суб'єкт оподаткування — один із учасників податкового процесу, який в межах своєї компетенції здійснює певні податкові процедури: держава в особі парламенту приймає податкові закони з питань оподаткування; органи

податкової служби впроваджують це законодавство у фіскальну практику; платники податків виконують покладені на них податкові зобов'язання;

3. носій податку — кінцевий споживач матеріальних благ; особа, яка виступила реальним платником нагромаджених на всіх стадіях товаропросування податків.

Об'єкт оподаткування — обігові кошти з продажу продукції, товарів, робіт і надання послуг.

Податкова ставка — розмір податку на одиницю оподаткування, встановлений в законодавчому порядку.

В залежності від методів встановлення розрізняють:

- універсальні ставки
- диференційовані ставки

За методом побудови:

- абсолютні — вказана сума
- відносні — у % (постійні, прогресивні, регресивні)

Одиниця оподаткування — одиниця виміру об'єкта господарювання.

Податковий період — період часу, за який відбувається сплата податку

Податкова система — сукупність податків і зборів, механізмів і способів розрахунку та сплати, а також суб'єктів податкової роботи, які забезпечують адміністрування і надходження податків і зборів до бюджету та інших державних цільових фондів. Система оподаткування — система форм і методів стягнення різних форм податків з юридичних та фізичних осіб

Місцеві податки і збори, механізм справляння та порядок їх сплати визначається сільськими, селищними, міськими радами відповідно до вищенаведеного переліку і в межах граничних розмірів ставок, установлених законами України. Виключення становить збір за проїзд по території прикордонних областей автотранспорту, що прямує за кордон, який встановлюється обласними радами. Представлена побудова системи оподаткування базується на таких принципах:

— стимулювання підприємницької виробничої діяльності та інвестиційної активності з допомогою введення пільг щодо оподаткування прибутку, спрямованого на розвиток виробництва;

— обов'язковості через впровадження норм щодо сплати податків і зборів та встановлення відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства;

— рівнозначності і пропорційності у справлянні податків з юридичних осіб через вилучення певної частки від одержаного прибутку, сплата рівних податків при однакових розмірах прибутку, пропорційно більших податків — з більших прибутків;

— рівності як недопущення проявів податкової дискримінації, застосування однакового підходу до всіх суб'єктів господарювання;

— соціальної справедливості, т.б. забезпечення підтримки малозабезпечених верств населення шляхом запровадження обґрунтованого неоподатковуваного мінімуму доходів громадян та застосування диференційованого і прогресивного оподаткування громадян, які отримують високі доходи;

— стабільності шляхом забезпечення незмінності податків, зборів, їх ставок, пільг протягом бюджетного року;

— економічної обґрунтованості рівня податків і обов'язкових зборів з врахуванням показників розвитку національної економіки та фінансових можливостей держави, необхідності досягнення збалансованості витрат і доходів бюджету;

— рівномірності сплати через встановлення таких строків сплати податків і зборів, які б забезпечили своєчасне надходження коштів до бюджету і фінансування запланованих потреб;

— компетенції, т.б. встановлення і скасування податків і зборів, податкових пільг їхнім платникам повинно здійснюватися відповідно до розмежування повноважень між Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим і сільськими, селищними та міськими радами;

— єдиного підходу в розробці податкових законів з чітким визначенням платника податку і збору, податкового періоду, ставок, строків та порядку сплати, підстав для надання пільг;

— доступності, т.б. забезпечення дохідливості норм податкового законодавства для платників податків і зборів.

Податки і обов'язкові збори мають dvojake призначення. З одного боку, вони виконують фіскальну функцію, т.б. є головним джерелом доходів бюджетів. З другого боку, їм притаманна і економічна функція, оскільки податки впливають на процес суспільного відтворення і визначають його темпи, інвестиційні можливості підприємств, платоспроможний попит населення.

Питання для самоперевірки:

- Дайте характеристику категоріям податку
- Хто виступає платниками податків?
- Що є об'єктами оподаткування?
- Назвіть зобов'язання платників податків.
- Коли припиняється обов'язок юридичної особи щодо сплати податків?
- Коли припиняється обов'язок фізичної особи щодо сплати податків?
- Ким здійснюється облік податків і зборів?

Завдання:

1) Законспекуйте матеріал уроку

2) **підручник:** Лишиленко О.В. «Бухгалтерський облік» частина 2 §11.5

3) для зворотнього зв'язку використовувати ел. пошту: 2573562@ukr.net

